

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

908. MEDDELELSE

Udgivet af
Statens
Planteavlsvudvalg

72. ÅRGANG 5. FEBRUAR 1970

Nedbør, fordampning og vandbalance 1969.

Måling af nedbør og potentiel fordampning er i 1969 gennemført på følgende 36 lokaliteter: Ved statens planteavlsforsøgsstationer og afdelinger, ved klima- og vandbalancestationen på Højbakkegård, afdelingen for landbrugsforsøg ved A.E.K.s forsøgsanlæg på Risø, klimastationen A. IHD S4 ved Hårlev, Næsgård agerbrugsskole, Dallund avlsgård ved Sønderløse på Nordfyn, på arealer i nærheden af landboforeningens planteavlskontor i Svendborg, Løgismose gods ved Hårby på Vestfyn, Rosengården ved Marslev på Østfyn, samt ved Bjerringbro, Skanderborg, Grenå, Asmildkloster landbrugsskole, Viborg, Midtjyllands landboskole Grindsted, Klimastationen A. IHD J3 ved Bording, Terpsminde ved Ågård og ved forsøgs-polderen i Stauning ved Skjern Å.

Nedbøren er målt ved jordoverfladen på de enkelte lokaliteter i månederne april-november og i 1,4 m's højde i de øvrige måneder (landsdelsgennemsnit). Måleinstrumenterne er beskrevet i 762. meddelelse, »Nedbør, fordampning og vandbalance 1964«.

I tabel 1 er stationerne delt op efter landsdele. Inden for landsdelene er stationerne ordnet efter stigende maksimalt nedbørsunderskud i perioden 1/5-31/10. Beregningen er foretaget på grundlag af ugcoppørelser, og vil derfor ikke altid være identiske med det maksimale nedbørsunderskud i tabel 4. I denne periode er der i gennemsnit for hele landet faldet 262 mm nedbør. Den potentielle fordampning var i samme periode 434 mm. Det maksimale underskud varierer fra 47 mm ved Askov til 332 mm ved Tystofte.

I tabel 2 og 3 er måleresultaterne for nedbør og fordampning anført. Ved beregningen af potentiel fordampning er anvendt samme korrektionsfaktor som i 762. meddelelse. Resultaterne for november måned er medtaget.

Til bedømmelse af afgrødernes vandforsyning i den klimamæssigt set unormale sommer 1969 er beregnet summer for perioderne 1/4-30/6, 1/4-31/10 og 1/4-30/11.

Af tabel 3 ses, at fordampningen de fleste steder har været stor i juli og august, hvilket bl.a. skyldes den høje temperatur og dermed lave luftfugtighed og til tider ret stærke blæst. På Tystofte forsøgsstation er der i gens. pr. dag i august måned fordampet 4,4 mm.

Tabel 4 viser årets vandbalance (Nedbør - potentiel fordampning). De fleste stationer har nedbørs-

overskud i april og maj, medens alle stationer med undtagelse af Ribe, Højer, Løgismose og Bornholm har underskud i juni, juli, august og september måned. Er nedbørsunderskuddet på sandjord over 30-40 mm og på lerjord over 50-60 mm i en måned, vil afgrøder, der dækker jorden og er i vækst, være hæmmet i deres udvikling på grund af vandmangel. I oktober måned har kun enkelte stationer nedbørsoverskud, medens alle stationer har overskud i november måned.

Ved opgørelsens afslutning den 30. november er der stadig et betydeligt nedbørsunderskud i Østjylland samt på Sjælland og Lolland. Tystofte har et nedbørsunderskud den 30/11. på 257 mm regnet fra 1/4. Jorderne på ovennævnte lokaliteter er på dette tidspunkt endnu ikke vandfyldte.

Tabel 1. Maximalt nedbørsunderskud i mm i perioden 1/5-31/10 1969

Stationerne er opstillet efter stigende underskud

Nordjylland	mm	Dato	Sønderjylland	mm	Dato
Hornum	104	26/9	Rønhave	93	17/10
Tylstrup	154	26/9	Jyndevad	129	26/9
Silstrup	199	26/9	Højer	152	15/8
Centralgården	233	17/10			
			<i>Fyn</i>		
			Løgismose . . .	79	22/8
			Dallund-		
			Sønderløse . .	122	17/10
			Svendborg . . .	131	17/10
			Årslev	203	17/10
			Blangstedgård	232	17/10
			Marslev	307	17/10
			<i>Østjylland</i>		
			Bjerringbro . .	190	17/10
			Ødum	234	17/10
			Skanderborg . .	241	17/10
			Grenå	277	24/10
			<i>Midtjylland</i>		
			Askov	47	26/9
			Lundgård	102	26/9
			Studsgård . . .	121	26/9
			Grindsted	134	19/9
			Ågård	142	26/9
			Viborg	195	17/10
			Bording	269	17/10
			<i>Sjælland</i>		
			Højbakkegd . .	236	31/10
			Risø	250	31/10
			Roskilde	255	31/10
			Hårlev	268	31/10
			Tystofte	332	31/10
			<i>Lolland</i>		
			Abed	218	31/10
			<i>Vestjylland</i>		
			Borris	74	26/9
			Ribe	149	17/10
			Stauning	165	17/10
			Spangsbjerg . .	241	17/10
			<i>Falster</i>		
			Næsgård	76	26/9
			<i>Bornholm</i>		
			Åkirkeby	255	15/8

Tabel 2. Nedbør i mm ved jordoverfladen 1969

Stationer	Sum nov.- marts	April	Maj	Juni	Sum 1/4- 30/6	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Sum 1/4- 31/10	Nov.	Sum 1/4- 30/11
Silstrup.....		51	90	22	163	54	55	45	26	343	184	527
Centralgården.....		33	86	24	143	47	22	37	21	270	132	402
Tylstrup.....		40	84	29	153	50	19	44	23	289	144	433
Hornum.....		43	85	24	152	78	31	24	39	324	171	495
Gens. for Nordjyll. . .	229	42	86	25	153	57	32	38	27	307	158	465
Ødum.....		55	83	29	167	24	61	15	16	283	140	423
Bjerringbro.....		45	83	20	148	42	37	22	15	264	130	394
Skanderborg.....		72	89	25	186	47	61	38	15	347	161	508
Grenå.....		35	86	42	163	35	34	10	9	251	81	332
Gens. for Østjyll.....	261	52	85	29	166	37	48	21	14	286	128	414
Viborg.....		39	81	23	143	43	36	15	13	250	94	344
Studsgård.....		52	91	32	175	78	35	49	19	356	219	575
Grindsted.....		55	103	36	194	31	23	44	14	306	206	512
Bording.....		53	97	24	174	54	35	36	24	323	201	524
Ågård.....		59	91	41	191	42	16	28	14	291	204	495
Askov.....		46	101	64	211	39	53	28	18	349	212	561
Lundgård.....		47	97	50	194	38	50	29	16	327	227	554
Gens. for Midtjyll....	252	50	94	39	183	46	35	33	17	314	195	509
Borris.....		50	95	39	184	61	45	45	24	359	211	570
Stauning.....		42	93	46	181	75	83	34	21	394	215	609
Spangsbjerg.....		42	88	58	188	35	63	28	27	341	200	541
Ribe.....		32	87	96	215	24	68	28	26	361	208	569
Gens. for Vestjyll....	242	42	91	60	193	49	65	34	25	366	209	575
Højer.....		25	91	81	197	21	107	31	27	383	185	568
Jyndevad.....		25	72	60	157	36	57	38	19	307	192	499
Rønhave.....		48	75	58	181	70	75	29	16	371	165	536
Gens. for Sønderjyll..	198	33	79	66	178	42	80	33	21	354	181	535
Dallund-Søndersø . .		39	90	53	182	60	32	16	13	303	108	411
Marslev.....		42	79	35	156	14	20	19	20	229	118	347
Blangstedgård.....		50	69	58	177	15	23	23	25	263	144	407
Årslev.....		48	79	52	179	14	34	23	15	265	144	409
Svendborg.....		58	66	32	156	24	71	28	43	322	162	484
Løgismose.....		37	80	39	156	54	100	28	17	355	171	526
Gens. for Fyn.....	207	46	77	45	168	30	47	23	22	290	141	431
Tystofte.....		46	81	26	153	13	68	18	9	261	97	358
Risø.....		45	62	46	153	16	62	25	10	266	100	366
Højbakkegård.....		42	65	28	135	22	100	23	13	293	95	388
Roskilde.....		36	67	47	150	43	65	27	15	300	109	409
Hårlev.....		42	60	38	140	14	65	24	12	255	131	386
Gens. for Sjælland...	173	42	67	37	146	22	72	23	12	275	106	381
Abed. Lolland.....	185	51	76	16	143	24	87	19	8	281	160	441
Næsgård, Falster . . .	185	54	67	22	143	37	63	32	10	285	133	418
Åkirkeby, Bornholm.	159	37	33	14	84	8	172	26	28	318	132	450
Gens. for hele landet.	209	45	76	35	156	35	70	28	18	307	154	461

Tabel 3. Fordampning i mm 1669

Stationer	Nov. 1968	April	Maj	Juni	Sum 1/4- 30/6	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Sum 1/4- 31/10	Nov.	Sum 1/4- 30/11
Silstrup.....	16	46	55	100	201	106	110	79	32	528	30	558
Centralgården.....	7	36	62	94	192	96	95	94	24	501	11	512
Tylstrup.....	22	34	43	89	166	87	84	56	17	410	7	417
Hørnum.....	5	37	52	78	167	84	80	54	21	406	17	423
Gens. for Nordjyll....	13	38	53	90	181	93	92	71	24	461	16	477
Ødum.....	16	38	57	89	184	109	122	72	25	512	14	526
Bjerringbro.....	10	47	53	68	168	88	103	69	24	452	16	468
Skanderborg.....	27	43	77	111	231	133	127	74	21	586	29	615
Grenå.....	14	35	57	97	189	121	111	80	27	528	7	535
Gens. for Østjyll.....	17	41	61	91	193	113	116	74	24	520	17	537
Viborg.....	6	32	47	88	167	98	109	54	16	444	8	452
Studsgård.....	15	30	32	88	150	100	108	74	22	454	15	469
Grindsted.....	8	51	59	70	180	81	83	52	14	410	8	418
Bording.....	—	47	68	99	214	129	134	82	27	586	29	615
Ågård.....	16	46	41	69	156	93	95	69	17	430	10	440
Askov.....	19	34	34	72	140	92	84	52	15	383	14	397
Lundgård.....	22	42	52	85	179	86	89	49	19	422	20	442
Gens. for Midtjyll....	14	40	48	82	170	97	100	62	19	448	15	463
Borris.....	18	38	46	74	158	85	85	61	24	413	32	445
Stauning.....	17	57	74	87	218	117	115	76	27	553	37	590
Spangsbjerg.....	19	47	60	107	214	125	128	77	30	574	21	595
Ribe.....	21	42	47	85	174	101	120	77	29	501	19	520
Gens. for Vestjyll....	19	46	57	88	191	107	112	73	28	511	27	538
Højer.....	22	53	71	97	221	97	97	66	21	502	22	524
Jyndevad.....	16	37	49	79	165	79	94	64	23	425	27	452
Rønhave.....	23	50	66	83	199	85	97	56	22	459	26	485
Gens. for Sønderjyll..	20	47	62	86	195	87	96	62	22	462	25	487
Dallund-Søndersø....	13	43	51	77	171	105	73	52	19	420	7	427
Marslev.....	15	39	52	77	168	116	130	84	29	527	22	549
Blangstedgård.....	12	45	54	83	182	100	108	64	31	485	23	508
Årslev.....	12	40	52	79	171	103	106	60	24	464	17	481
Svendborg.....	16	37	51	76	164	92	100	44	34	434	29	463
Løgismose.....	19	34	58	81	173	79	74	32	14	372	13	385
Gens. for Fyn.....	15	40	53	79	172	99	99	56	25	451	19	470
Tystofte.....	17	51	78	84	213	123	135	83	39	593	22	615
Risø.....	14	39	61	91	191	102	112	76	34	515	19	534
Højbakkegård.....	15	39	64	108	211	108	112	68	32	531	16	547
Roskilde.....	16	40	56	112	208	111	127	80	30	556	16	572
Hårlev.....	—	43	63	109	215	107	109	62	30	523	29	552
Gens. for Sjæll.....	16	42	64	101	207	110	119	74	33	543	20	563
Abed, Lolland.....	13	47	57	84	188	105	113	69	26	501	10	511
Næsgård, Falster.....	16	29	45	71	145	73	74	46	22	360	25	385
Åkirkeby, Bornholm..	9	26	58	90	174	109	111	64	28	486	22	508
Gens. for hele landet..	15	40	56	96	182	99	103	65	25	474	20	494

De registrerede tal er multipliceret med følgende faktorer: april 1,2, maj 1,3, juni 1,3, juli 1,4, august 1,3, september 1,2, oktober 1,0, november 0,7.

Tabel 4. Vandbalance, mm 1969

Stationer	April	Maj	Juni	Sum 1/4- 30/6	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Sum 1/4- 31/10	Nov.	Sum 1/4- 30/11
Silstrup.....	5	35	÷78	÷38	÷52	÷55	÷34	÷6	÷185	154	÷31
Centralgården.....	÷3	24	÷70	÷49	÷49	÷73	÷57	÷3	÷231	121	÷110
Tylstrup.....	6	41	÷60	÷13	÷37	÷65	÷12	6	÷121	137	16
Hornum.....	6	33	÷54	÷15	÷6	÷49	÷30	18	÷82	154	72
Gens. for Nordjyll....	4	33	÷66	÷29	÷36	÷61	÷33	4	÷155	142	÷13
Ødum.....	17	26	÷60	÷17	÷85	÷61	÷57	÷9	÷229	126	÷103
Bjerringbro.....	÷2	30	÷48	÷20	÷46	÷66	÷47	÷9	÷188	114	÷74
Skanderborg.....	29	12	÷86	÷45	÷86	÷66	÷36	÷6	÷239	132	÷107
Grenå.....	0	29	÷55	÷26	÷86	÷77	÷70	÷18	÷277	74	÷203
Gens. for Østjyll....	11	24	÷62	÷27	÷76	÷66	÷53	÷11	÷233	112	÷121
Viborg.....	7	34	÷65	÷24	÷55	÷73	÷39	÷3	÷194	86	÷108
Studsgård.....	22	59	÷56	25	÷22	÷73	÷25	÷3	÷98	204	106
Grindsted.....	4	44	÷34	14	÷50	÷60	÷8	0	÷104	198	94
Bording.....	6	29	÷75	÷40	÷75	÷99	÷46	÷3	÷263	172	÷91
Ågård.....	13	50	÷28	35	÷51	÷79	÷41	÷3	÷139	194	55
Askov.....	12	67	÷8	71	÷53	÷31	÷24	3	÷34	198	164
Lundgård.....	5	45	÷35	15	÷48	÷39	÷20	÷3	÷95	207	112
Gens. for Midtjyll....	10	47	÷43	14	÷51	÷65	÷29	÷2	÷133	180	47
Borris.....	12	49	÷35	26	÷24	÷40	÷16	0	÷54	179	125
Stauning.....	÷15	19	÷41	÷37	÷42	÷32	÷42	÷6	÷159	178	119
Spangsbjerg.....	÷5	28	÷49	÷26	÷90	÷65	÷49	÷3	÷233	179	÷54
Ribe.....	÷10	40	11	41	÷77	÷52	÷49	÷3	÷140	189	49
Gens. for Vestjyll....	÷5	34	÷29	0	÷58	÷47	÷39	÷3	÷147	181	34
Højer.....	÷28	20	÷16	÷24	÷76	10	÷35	6	÷119	163	44
Jyndeved.....	÷12	23	÷19	÷8	÷43	÷37	÷26	÷4	÷118	165	47
Rønhave.....	÷2	9	÷25	÷18	÷15	÷22	÷27	÷6	÷88	139	51
Gens. for Sønderjyll..	÷14	17	÷20	÷17	÷45	÷16	÷29	÷1	÷108	156	48
Dallund-Søndersø...	÷4	39	÷24	11	÷45	÷41	÷36	÷6	÷117	101	÷16
Marslev.....	3	27	÷42	÷12	÷102	÷110	÷65	÷9	÷298	96	÷202
Blangstedgård.....	5	15	÷25	÷5	÷85	÷85	÷41	÷6	÷222	121	÷101
Årslev.....	8	27	÷27	8	÷89	÷72	÷37	÷9	÷199	127	÷72
Svendborg.....	21	15	÷44	÷8	÷68	÷29	÷16	9	÷12	133	21
Løgismose.....	3	22	÷42	÷17	÷25	26	÷4	3	÷117	158	141
Gens. for Fyn.....	6	24	÷34	÷4	÷69	÷52	÷33	÷3	÷161	123	÷38
Tystofte.....	÷5	3	÷58	÷60	÷110	÷67	÷65	÷30	÷332	75	÷257
Risø.....	6	1	÷45	÷38	÷86	÷50	÷51	÷24	÷249	81	÷168
Højbakkegård.....	3	1	÷80	÷76	÷86	÷12	÷45	÷19	÷238	79	÷159
Roskilde.....	÷4	11	÷65	÷58	÷68	÷62	÷53	÷15	÷256	93	÷163
Hårlev.....	÷1	÷3	÷71	÷75	÷93	÷44	÷38	÷18	÷268	102	÷166
Gens. for Sjælland...	0	3	÷64	÷61	÷89	÷47	÷50	÷21	÷268	86	÷182
Abed, Lolland.....	4	19	÷68	÷45	÷81	÷26	÷50	÷18	÷220	150	÷70
Næsgård, Falster...	25	22	÷49	÷2	÷36	÷11	÷14	÷12	÷75	108	33
Åkirkeby, Bornholm.	11	÷25	÷76	÷90	÷101	61	÷38	0	÷168	110	÷58
Gens. for hele landet.	5	20	÷51	÷26	÷64	÷33	÷37	÷7	÷167	135	÷32

Statens Forsøgsstation, St. Jyndeved

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlkontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2299, tlf. (01) 845057. Abonnementsprisen er for 1970 11,25 kr. årlig, incl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

Trykt i 9.000 eksemplarer.